

Toekomstige handelsrelatie EU-VK

Prioriteiten voor de Belgische voedingsindustrie

Fevia vzw – asbl
Wetenschapsstraat 14
Rue de la Science 14
1040 Brussel – Bruxelles

Fevia

Executive summary

Fevia, de federatie van de Belgische voedingsindustrie, wil samen met alle bevoegde overheidsinstanties de impact van de Brexit voor de Belgische voedingsbedrijven zoveel mogelijk beperken. In deze prioriteitennota sommen wij onze aandachtspunten op voor de onderhandelingen over de toekomstige handelsrelatie tussen de EU en het VK en stellen we een aantal oplossingen voor mogelijke operationele problemen voor. Ook vragen we om samen met ons de Belgische voedingsbedrijven - veelal KMO's- voor te bereiden met informatie en vorming op hun maat. Tot slot vragen we sociale maatregelen te voorzien om de negatieve impact van de Brexit op te vangen.

We vatten dit samen in 5 prioriteiten.

1. Houd de handel in voeding en dranken 'top of mind' bij de onderhandeling van de nieuwe relatie tussen de EU en het VK

Het VK is onze vierde belangrijkste handelspartner, goed voor 8,3% van onze export. Zowel grote bedrijven als KMO's uit nagenoeg alle sub-sectoren exporteren naar het VK. De Brexit zal dus doorheen de hele voedingssector voelbaar zijn. Onze sector mag bij de onderhandeling van de nieuwe handelsrelatie niet verdrongen worden door andere Europese belangen.

2. Streef naar een economisch partnerschap dat de vlotte handel in voeding en dranken met het VK in stand houdt én een level playing field garandeert

Hiervoor zijn 3 zaken nodig:

1. Beperk de fiscale impact:
Streef naar tariefvrije en quotavrije handel; hanteer de Regionale Conventie over pan-Europese-Mediterrane preferentiële oorsprongsregels als basis voor een akkoord; maak bilaterale en multilaterale cumulatie mogelijk
2. Streef naar reglementaire harmonisatie:
Bescherm het status quo; maak eenduidige sanitaire en fytosanitaire afspraken op EU-niveau; bouw voort op de WTO TBT -overeenkomst; zorg voor wederzijdse erkenning van conformiteitsbeoordelingen; laat het VK verder participeren in EFSA en CEN-CENELEC
3. Voorzie operationele vereenvoudigingen:
Zorg dat bedrijven douanevereenvoudigingen gebruiken; voorzie eenvoudige toepassing van actieve en passieve veredeling; zorg voor toegankelijke IT-systemen en platformen; voorzie de nodige operationele steun bij Douane en FAVV; overweeg praktische maatregelen voor vlotte afhandeling van transport

3. Zorg dat de nieuwe handelsrelatie van kracht wordt op dag één na de transitieperiode

Indien het VK de EU aan het einde van de transitieperiode, in januari 2021, verlaat zonder dat er een akkoord is, vallen we terug op handel met het VK als derde land onder het WTO-regime. Volgens het tariefschema, dat het VK op 8 oktober bij de WTO indiende, zou 15% van onze exportproducten onderhevig zijn aan invoerheffingen van gemiddeld 13,6%. Dit scenario moet absoluut vermeden worden. Wanneer gedurende de transitieperiode geen akkoord wordt bereikt, is een verlenging van de transitieperiode noodzakelijk tot aan de inwerkingtreding van de nieuwe relatie. Op deze manier moeten onze bedrijven

zich maar één keer aan de nieuw regels en handelssituatie aanpassen en ontstaat er geen rechtsonzekerheid

4. Zorg voor sensibilisatie en vorming op maat van kmo's

Om met name kmo's voor te bereiden op handel met het VK als derde land is sensibilisering en vorming nodig rond onder douane en markttoegang. De kennis moet aangescherpt worden rond onder meer vergunningen en vereenvoudigingen, classificatie, oorsprong, waarde en het gebruik en werking van relevante IT-systemen,...

5. Voorzie sociale maatregelen voor werkgevers om de negatieve impact op te vangen

Om het tijdelijk wegvallen van werk te overbruggen vraagt Fevia een verlenging van de duur van tijdelijke werkloosheid voor arbeiders en bedienden, een versnelling en vereenvoudiging van de procedure voor tijdelijke werkloosheid voor bedienden en een ondersteuning in de kosten voor het plots moeten beëindigen van arbeidsovereenkomsten. Fevia steunt de vraag van onze overheden naar een Brexit aanpassingsfonds op EU-niveau, dat de negatieve socio-economische gevolgen van de Brexit beperkt voor de meest getroffen EU regio's, alsook een tijdelijke flexibiliteit in het toepassen van staatssteunregels.

20 februari 2020

De Brexit stelt de Belgische voedingsindustrie, de grootste industriële werkgever van het land, voor een unieke uitdaging. Fevia, de federatie van de Belgische voedingsindustrie, wil samen met alle bevoegde overheidsinstanties de impact van de Brexit voor de Belgische voedingsbedrijven zoveel mogelijk beperken. Wij sommen in deze prioriteitennota onze aandachtspunten op die absoluut meegenomen moeten worden in de onderhandelingen over de toekomstige handelsrelatie tussen de EU en het VK, en stellen een aantal oplossingen voor om mogelijke operationele problemen te vermijden. Ook vragen we om samen met ons de Belgische voedingsbedrijven -veelal KMO's- voor te bereiden met informatie en vorming op hun maat. Tot slot vragen we sociale maatregelen te voorzien om de negatieve impact van de Brexit op te vangen.

1 Houd de handel in voeding en dranken 'top of mind' bij de onderhandeling van de nieuwe relatie tussen de EU en het VK

De voedingssector dreigt de zwaarst getroffen sector te worden in België. Een studie van de KU Leuven waarschuwt voor een mogelijk verlies van 4.500 jobs in geval van een Brexit zonder akkoord en 762 jobs in geval van een Brexit mét akkoord¹.

De impact van Brexit is zo groot omdat het VK onze vierde belangrijkste handelspartner is, goed voor een omzet van 2,2 miljard euro in 2018 of 8,3% van de totale Belgische export. Onze export naar het VK is bovendien zeer divers: zowel grote bedrijven als KMO's uit nagenoeg alle sectoren exporteren naar het VK². De nabijheid van de VK-markt, de diversiteit van geëxporteerde producten en onze geïntegreerde productieketen maken dat de Brexit zich zal laten voelen doorheen de volledige voedingssector. De voedingssector moet dus 'top of mind' zijn bij de onderhandeling van de nieuwe handelsrelatie en mag niet verdrongen worden door andere Europese belangen zoals bijvoorbeeld automobiel en chemie.

2 Streef naar een economisch partnerschap dat de vlotte handel in voeding en dranken met het VK in stand houdt én een level playing field garandeert

Een klassiek vrijhandelsakkoord volstaat niet om de noden van onze sector te lenigen. Er dient gestreefd te worden naar een allesomvattende economisch partnerschapsovereenkomst, die een ruimere handelsrelatie regelt dan een klassiek vrijhandelsakkoord. Bij de onderhandelingen voor een economische partnerschapsovereenkomst zijn inzake handel de volgende drie onderwerpen van cruciaal belang: de fiscale impact van de nieuwe relatie, de reglementaire harmonisatie tussen beide markten en operationele vereenvoudigingen.

2.1 Beperk de fiscale impact

2.1.1 Streef naar tariefvrije en quotavrije handel

Het sterk geïntegreerde karakter van de productieketens in de voedingssector zorgt er voor dat ingrediënten en producten soms meermaals de grens overgaan tijdens de productie. Onze bedrijven hebben dus niet alleen baat bij een vlotte en tariefvrije export naar het VK, maar ook bij een vlotte en tariefvrije import uit het VK.

Wanneer dumping of subsidiëring wordt vastgesteld, kan dit leiden tot aanzienlijke tariefverhogingen door middel van anti-dumping-rechten en anti-subsidie-rechten. Dergelijke rechten worden opgelegd na een uitvoerig onderzoek van de bevoegde autoriteiten. Dit is een tijdrovend en kostelijk proces voor marktdeelnemers. Er dient bij de toepassing van beschermende maatregelen tegen invoer met dumping en subsidiëring volledige transparantie te worden nagestreefd. Zo moeten marktdeelnemers op transparante en coherente wijze weten hoe onderzoeken worden gevoerd. Daarenboven dient te worden voorzien in adequate informatie en consultatievoorwaarden alvorens een onderzoek wordt geïnitieerd door de bevoegde autoriteiten. Dit kan een middel zijn om een dispuut voorafgaand te regelen zonder dat marktdeelnemers belast worden met een onderzoek.

Ook dienen quota vermeden te worden. Het VK heeft 114 quota op agrovoedingsproducten met EU-oorsprong³ aangekondigd. Dit zal worden toegepast op producten van Europese oorsprong wanneer geen vrijhandelsakkoord wordt gesloten. Quota leiden tot kosten en leveringsproblemen. Onder andere de strenge quota op suikerwerk, waaronder witte chocolade (090053) en chocolade (090085) zouden een grote negatieve impact hebben op veel Belgische bedrijven in de sector.

De verhoudingsgewijze herverdeling van bestaande quota, waarvoor reeds wetgevend initiatief is ondernomen⁴, moet doorgang krijgen.

2.1.2 Hanteer de Regionale Conventie over pan-Europese-Mediterrane preferentiële oorsprongsregels als basis voor een akkoord

Bewerking van grondstoffen en goederen kan de oorsprong wijzigen tijdens de productie. Om de continuïteit op vlak van oorsprongsregels zoveel mogelijk te waarborgen dient de Regionale Conventie over pan-Europese-Mediterrane preferentiële oorsprongsregels⁵ als basis te dienen voor de toekomstige relatie. Deze oorsprongsregels zijn van kracht met naburige landen⁶, waardoor veel bedrijven al met ze in aanraking zijn gekomen en zich dus niet hoeven te schikken naar nieuwe oorsprongsregels. De reeds door de Europese Commissie voorgestelde aanpassingen⁷ aan deze Conventie dienen te worden aangehouden tijdens de onderhandelingen.

De voorgestelde versoepeling rond gescheiden boekhouding is een belangrijke administratieve vereenvoudiging. In de huidige Conventie is voorzien dat inwisselbare oorsprongs- en niet-oorsprongsmaterialen fysiek moeten worden gescheiden, tenzij het moeilijk of te duur is om de materialen gescheiden te houden. De voorgestelde aanpassing van deze regel heeft voor gevolg dat zolang goederen effectief inwisselbaar zijn, ze gezamenlijk opgeslagen kunnen worden en in productie gebruikt kunnen worden zonder een impact te hebben voor oorsprongsdoeleinden. Deze aanpassing is reeds van kracht in CETA⁸.

Een tweede aanpassing is de mogelijkheid om de prijs af fabriek en de waarde van niet van oorsprong zijnde materialen te berekenen op basis van gemiddelde waarden over één boekjaar. De aankoopkost van veel grondstoffen schommelt gedurende het jaar, wat een invloed heeft op de uiteindelijke productiekost en prijs af fabriek. Deze aanpassing zorgt dan ook voor minder administratieve last bij het vaststellen van de prijs af fabriek voor oorsprongsdoeleinden.

Deze prijs af fabriek is ook van belang bij de toepassing van de tolerantieregel, de uitzonderingsregel om toch oorsprong te verkrijgen bij het gebruik van niet-oorsprongsmaterialen. Er geldt nu een algemene tolerantie op basis van waarde, i.e. 10% van de prijs af fabriek mag bestaan uit niet-oorsprongsmateriaal. Een wijziging van deze algemene tolerantieregel naar bijvoorbeeld 15% van het nettogewicht van het product zou leiden tot efficiëntiewinsten en minder administratieve lasten. De gebruikte gewichten van grondstoffen in producten schommelen nauwelijks, waar de waarde van de gebruikte grondstoffen dat wel doet. Daarenboven wordt zo ook de volatiliteit van de grondstofprijzen beheersbaar.

2.1.3 Maak bilaterale en multilaterale cumulatie mogelijk

De Conventie maakt bilaterale cumulatie mogelijk. Dit betekent dat materialen uit het VK gebruikt zouden kunnen worden als materialen van EU-oorsprong, en *vice versa*, waardoor het bekomen van preferentiële oorsprong wordt gefaciliteerd. Ook multilaterale cumulatie is voorzien in de Conventie en dient te worden toegepast.

Voor de verdere toepassing van multilaterale cumulatie (tussen de EU, het VK en andere partijen) dient gekeken te worden of andere vrijhandelsakkoorden of oorsprongsregelingen van de EU met derde landen aangepast moeten worden. Dit zal de huidige grensoverschrijdende productie zoveel mogelijk behouden.

2.2 Streef naar reglementaire harmonisatie

Het vertrek van het VK uit de eenheidsmarkt brengt ook niet-tarifaire problemen met zich mee. Om de huidige productie- en leveringsketens te vrijwaren van dergelijke handelsbelemmeringen moet reglementaire harmonisatie en coherentie behouden dan wel voorzien worden. De nieuwe economische partnerschapsovereenkomst moet evenwel steeds voldoende garanties geven op een *level playing field* om de Europese markt te beschermen. Het VK mag geen toegangspoort en doorgangssluis worden voor minderwaardige producten, en al zeker niet voor minderwaardige voedselproducten. Enkele voorbeelden die de nodige aandacht voor de voedingsindustrie verdienen zijn: additieven, residuen, microbiologie, contaminanten, *novel foods*, Genetisch gemodificeerde organismen (GMO's) en hormonen.

2.2.1 Bescherm het status quo

Om de impact van de Brexit te minimaliseren, dient het *status quo* voor volgende onderwerpen zoveel als mogelijk worden beschermd:

- De huidige beschermde Geografische Aanduidingen aan beide zijden.
- Alle huidige milieu-, (voedsel)veiligheids- en gezondheidsnormen door het VK. Dit vermijdt het ontstaan van problemen rond het voldoen aan normen en certificering bij de verzending van goederen, en de daarmee gepaarde extra controles en wachttijden. Het zorgt er ook voor dat minderwaardige producten worden geweerd van de Europese markt. Juist voor bederfbare voedingsproducten zijn korte wachttijden bij import en export essentieel.
- Alle product-, *labelling*- en marketingstandaarden (waaronder de ISO-normen) door het VK: dit zou eveneens onnodige wachttijden en leveringsproblemen kunnen vermijden.

Het behoud van standaarden is eveneens van cruciaal belang voor de handel tussen Noord-Ierland en Ierland, aangezien hier geografisch een gevaar kan schuilen voor het binnenbrengen van niet-conforme producten.

2.2.2 Maak eenduidige sanitaire en fytosanitaire afspraken op EU-niveau

Gezien de toenemende globalisering van de handel in agrovoedingsmiddelen alsook het toenemend aantal barrières inzake sanitaire en fytosanitaire maatregelen in deze internationale handel, wint het SPS-hoofdstuk bij economische partnerschapsovereenkomsten meer en meer aan belang. Dit betreft een implementatie van de verplichtingen die zijn opgenomen in het SPS-agreement van de WTO, met verwijzing naar de internationale standaarden en richtlijnen, zoals de Codex Alimentarius, OIE en IPPC.

Fevia ondersteunt de visie van het Federaal Agentschap voor de Voedselveiligheid (FAVV) over de toekomstige handelsrelatie met het VK. Transparantie, risico-gebaseerde aanpak, de EU zien als 1 geheel en het respecteren van regionalisering en ziektevrije gebieden zijn hierbij de belangrijkste elementen.

Agrovoedingsmiddelen die ingevoerd worden in Europa moeten voldoen aan dezelfde normen als degene die geproduceerd worden in Europa. Die producten worden gecontroleerd door het FAVV bij invoer in

België, conform de Europese regelgeving, maar het is de Europese Commissie (DG SANTE - HFAA) die door middel van audits in derde landen beslist of toegang tot de volledige Europese markt gegeven wordt. De bepalingen in het SPS hoofdstuk van economische partnerschapsovereenkomsten geven het importerend land garanties met betrekking tot het vrijwaren van de volks-, planten en diergezondheid. Het kan en mag niet de bedoeling zijn dat de Europese landen overspoeld worden door minderwaardige producten van het VK en van de handelspartners van het VK.

Om export maximaal te garanderen onder dezelfde omstandigheden is het van belang dat de Europese Commissie naast import ook de onderhandelingen voor het volledige exportgedeelte naar het VK op zich neemt. Lange bilaterale onderhandelingen van de individuele lidstaten en concurrentie tussen de lidstaten worden zo vermeden.

Ook is het belangrijk dat bij een werkelijke scheiding tussen de VK en de EU, de technische documenten zoals de geharmoniseerde certificaten en de eventuele gesloten lijsten al klaar zijn. Deze kunnen bijvoorbeeld als annex aan de economische partnerschapsovereenkomst tussen het VK en de EU bijgevoegd worden. Het spreekt voor zich dat de sanitaire voorwaarden in deze geharmoniseerde certificaten, i.e. de exportcertificaten die door alle lidstaten gebruikt worden om agrovoedingsmiddelen te certificeren en te exporteren naar de VK, samenvallen met de Europese regelgeving. De wederzijdse erkenning van certificatiesystemen, onder meer het bekomen van eenvormige gezondheidscertificaten of de geharmoniseerde (TRACES)certificaten voor alle EU lidstaten, zal ook voorkomen dat er tussen de EU lidstaten en het VK verschillende gezondheidseisen worden gesteld. Op deze manier vermijden we het complexe systeem van pre-certificatie tussen de lidstaten.

Het is ook belangrijk dat het VK opleidingen, hulplijnen, seminars, duidelijke websites enz. ontwikkelt voor bedrijven en overheden om te leren werken met hun (nieuwe) systemen (bvb. hun informaticasysteem voor de import) en dit ook blijft doen voor wijzigingen in de wetgeving of toegangsprocedures in de toekomst. Het opzetten van vrijwillige regelgevende samenwerking in het algemeen is belangrijk en meer bepaald op vlak van Sanitaire en fytosanitaire maatregelen, in het bijzonder wat betreft het regionaliseringsprincipe, de vereisten voor voedselveiligheid en traceerbaarheid, de specifieke eisen betreffende gewasbescherming, de sanitaire en fytosanitaire vereisten en de wederzijdse certificatiesystemen met finaal een papierloze handel.

2.2.3 Bouw voort op de WTO TBT Overeenkomst

Voor EU-normen en standaarden andere dan SPS-gerelateerd dient te worden voortgebouwd op de WTO *Technical Barriers to Trade*-Overeenkomst. Er moeten duidelijke provisies omtrent normen en standaarden, algemene productstandaarden en technische voorschriften verwerkt worden in de economische partnerschapsovereenkomst, dit om onnodige of specifiek opgezette handelsbarrières te voorkomen⁹. Fevia schaart zich hierin achter het voorstel van de Europese Commissie om een mechanisme te ontwikkelen om snel elk specifiek probleem met betrekking tot TBT-maatregelen aan te pakken (bvb. weigering van certificaten) en importeurs en exporteurs tijdig te informeren over eventuele veranderingen hieromtrent.

Technische handelsbarrières dienen vermeden te worden door alignering middels het voorzien van specifieke commissies in het economische partnerschap. Dergelijke commissie is voorzien in de handelsakkoorden met Japan¹⁰ en Canada¹¹, waarin verschillen tussen de regelgevingskaders worden besproken en waar mogelijk geminimaliseerd. Een ander voorbeeld zou de *United States-Canada Regulatory Cooperation Council*¹² kunnen zijn. Dit kan duidelijkheid bieden voor bedrijven, mits er goed wordt gecommuniceerd door de betrokken autoriteiten, en de handel tussen de EU en het VK faciliteren, ook al ontstaan er verschillen in de betreffende wetgeving. Dergelijke organen werken maar efficiënt wanneer duidelijke termijnen worden vastgesteld voor het beantwoorden van vragen inzake markttoegang en procedurele kwesties.

2.2.4 Zorg voor wederzijdse erkenning van conformiteitsbeoordelingen

Wederzijdse erkenning van conformiteitsbeoordelingen is eveneens essentieel. Dit houdt enerzijds in dat de nationale conformiteitsbeoordelingsinstanties van de EU en het VK, waaronder het FAVV, worden erkend als competente autoriteiten. Anderzijds houdt het ook in dat de certificaten en vergunningen die worden uitgereikt door deze instanties worden erkend. De wederzijdse erkenning van conformiteitsbeoordelingen is essentieel om de huidige toeleverings – en productieketens te behouden.

2.2.5 Laat VK verder participeren in EFSA en CEN-CENELEC

Voortgezet lidmaatschap of waarnemer-status in bestaande relevante organen is belangrijk om technische handelsbarrières zoveel mogelijk te vermijden. Britse waarnemers dienen toegelaten te worden op de vergaderingen van de *European Food Safety Authority* (EFSA), onder meer bij de *EFSA Focal Point* en *Advisory Forum*¹³, zodat ze worden geïnformeerd over de risicoanalyses en het wetenschappelijke werk van EFSA. Hiermee verkleint de kans op divergentie. Daarnaast is een officiële vernieuwde status van het VK als volwaardig zelfstandig lid¹⁴ van CEN-CENELEC, het Europese orgaan voor standaardisatie¹⁵, essentieel: het behoudt zoveel mogelijk technische harmonisatie met de Europese Unie en het lidmaatschap draagt bij tot het vermijden van technische handelsbelemmeringen. Dit heeft een impact op de conformiteit van het machinepark van onze leden.

2.3 Voorzie operationele vereenvoudigingen

De status van het VK als derde land zal meer formaliteiten met zich meebrengen. Veel voedingsbedrijven hebben nog nooit buiten de EU geëxporteerd. Zij hebben dus geen ervaring met invoer- of uitvoerformaliteiten, douaneprocedures en exportcertificatie. Vereenvoudigingen op vlak van vergunningen en IT-systemen zijn nodig om het verzenden van goederen zo eenvoudig mogelijk te maken en de administratieve last zoveel mogelijk te beperken. In dit verband dienen ook vereenvoudigingen te worden voorzien en geïmplementeerd om terugkerende goederen zonder grote administratieve last en met voldoende pragmatisme te verwerken.

2.3.1 Zorg dat bedrijven douanevereenvoudigingen gebruiken

2.3.1.1 Verplichtingen inzake oorsprong

Het is belangrijk dat aanvragen voor het bekomen van de status van toegelaten exporteur¹⁶ of van REX-status¹⁷ gestimuleerd worden en efficiënt worden verwerkt door de douane.

Bij het opmaken van preferentiële oorsprongsverklaringen dient te worden voorzien dat zowel het verzenden van goederen met EUR1-bewijzen, met een vergunning toegelaten exporteur en/of het nieuwe REX-systeem mogelijk is, minstens in een eerste fase. Veel bedrijven in de voedingssector hebben geen of weinig ervaring met preferentiële oorsprong; het is niet realistisch noch wenselijk dat zij vanaf dag één hun goederen moeten verzenden met het REX-systeem. De bedrijven die reeds een vergunning toegelaten exporteur hebben, moeten dit ook kunnen gebruiken voor de handel naar het VK. In een later stadium kan dan volledig worden overgegaan op het REX-systeem.

2.3.1.2 AEO-vereenvoudigingen

De voorwaarden en het proces om erkend te worden als Authorised Economic Operator (AEO)¹⁸ zijn te hoog gegrepen voor KMO's. Hierdoor hebben heel wat bedrijven in de EU en in de VK deze status dan ook niet¹⁹. Het voorziene traject om de status te bekomen duurt te lang, en eist teveel inspanningen van zowel de aanvrager als de beoordelaar. Het AEO-statuuut dient op een snellere en efficiëntere wijze te worden toegekend, zonder afbreuk te doen aan de vereisten.

Wederzijdse erkenning van Authorised Economic Operators (AEO) is essentieel opdat deze bedrijven efficiënt goederen met elkaar kunnen uitwisselen²⁰.

Er dient te worden voorzien in *self-assessment*²¹ waardoor bedrijven met minder formaliteiten en administratieve last goederen kunnen versturen. Dit zou een basis kunnen vormen om een bedrijf toe te laten goederen tussen de EU en het VK te verzenden met een summiere aangifte. Eén keer per maand of per kwartaal kan het bedrijf dan een uitgebreidere, samenvattende douaneaangifte van alle verzonden producten opstellen, haar verschuldigheden voor deze producten berekenen en overmaken aan de douane²².

2.3.2 Voorzie eenvoudige toepassing van actieve en passieve veredeling

Alle betrokken douaneautoriteiten dienen de huidige regels rond actieve en passieve veredeling, neergelegd in het Douanewetboek van de Unie²³, toe te passen.

Er dient in dit verband een vereenvoudiging te worden voorzien voor de bepaling van de douanewaarde van de goederen die onder de regeling worden geplaatst. Gebruikers van de regeling moeten in de mogelijkheid zijn om de gemiddelde statistische invoerwaarde van grondstoffen te gebruiken, zodat bedrijven makkelijker kunnen berekenen wat de toegevoegde waarde is van de productiebewerking of veredeling.

2.3.3 Zorg voor toegankelijke IT-systemen en platformen

Het VK moet van bestaande systemen kunnen blijven gebruik maken, zoals het *Information and Communication System on Market Surveillance* (ICSMS)²⁴, waarbij markttoezichthouders en douaneautoriteiten snel informatie over de veiligheid en conformiteit van producten kunnen uitwisselen²⁵, zo ook het *Excise Movement Control System* (EMCS)²⁶, voor het verkeer van accijnsgoederen.

Voor een efficiënt verkeer in agrovoedingsproducten dient het VK hun voorziene IPAFSS systeem te integreren in het TRACES-systeem²⁷. In dit systeem wordt het verkeer in agrovoedingsproducten via een elektronisch portaal aangegeven bij de douane met de benodigde certificaten²⁸ voordat een uitvoer naar het VK of een invoer in de EU plaatsvindt. Dit zorgt ervoor dat alle producten waarbij certificering nodig is, zoals producten onderhevig aan sanitaire en fytosanitaire maatregelen en dierlijke producten, zo weinig mogelijk hinder ondervinden van gewijzigde regels en procedures. Het systeem garandeert de veiligheid van de betrokken agrovoedingsproducten. Het TRACES-systeem kan worden uitgerold naar een derde land, Zwitserland maakt hier ook al gebruik van²⁹. Om het optimaal functioneren te garanderen is het essentieel dat er wederzijdse erkenning van de betrokken certificeringsautoriteiten en conformiteitsbeoordelingsinstanties is, zoals reeds aangegeven onder 2.2.4.

Het VK heeft reeds aangegeven dat het opnieuw toe wil treden tot de overeenkomst betreffende een gemeenschappelijke regeling inzake douanevervoer en dus nog steeds gebruik zal maken van het *New Computerised Transit System* (NCTS). Dit kan alleen maar bijdragen tot een vlot goederenverkeer.

Tot slot zou het VK ook blijvend toegang moeten hebben tot de huidige gerealiseerde en de geplande systemen voorzien in het werkprogramma van het Douanewetboek van de Unie³⁰.

2.3.4 Voorzie de nodige operationele steun bij Douane en FAVV

De douane dient ondersteuning te voorzien naar Belgische bedrijven toe. Met het oog op kennisverspreiding moeten specifieke opleidingen worden voorzien³¹. Ook dient de douane ervoor te zorgen dat zij voldoende gekwalificeerde douanebeambten inzetten om logistieke problemen te minimaliseren.

Naast de douane, dient ook het FAVV voldoende capaciteit te hebben om vergunningen uit te reiken en alle controles (invoer, transit en uitvoer) rond de veiligheid van de voedselketen efficiënt uit te voeren. Een

structureel partnerschap tussen de douane en het FAVV moet worden voorzien om de voedselveiligheid en de vlotte werking van de ketens te garanderen.

2.3.5 Overweeg praktische maatregelen voor vlotte afhandeling van transport

Het voorkomen van lange wachttijden bij de douane en het verminderen van de administratieve last voor KMO's zijn absolute prioriteiten. Fevia stelt dan ook een aantal oplossingen voor om dit te behalen:

- Uitbreiding in de economische partnerschapsovereenkomst van zogenoemde naast-elkaar-geplaatste douanekantoren³² in havens, minstens voor wat betreft bederfbare goederen aangegeven in het TRACES-systeem (pre-clearance): alle certificaten zijn in orde voor deze producten en in principe zorgt dit ervoor dat uitgebreide douanecontroles niet nodig zijn; dit voorkomt dat bederfbare goederen die voldoen aan alle vereisten vast komen te staan. Wanneer bederfbare goederen zich zo efficiënt mogelijk kunnen bewegen tussen havens, wordt het verkeer van voedsel en dranken gegarandeerd en wordt evenzeer voedselverspilling tegengegaan. Fevia stelt voor dat deze kantoren gevestigd worden in de volgende havens, met mogelijkheid tot latere uitbreiding:
  - Aan EU-zijde: Zeebrugge, Antwerpen, Duinkerke, Le Havre, Rotterdam, Hamburg en uitbreiding van het kantoor in Coquelles
  - Aan VK-zijde: Holyhead, Londen, Felixstowe en uitbreiding van het kantoor in Cheriton
- Indien de naast-elkaar-geplaatste douanekantoren niet haalbaar blijken te zijn, stelt Fevia voor om speciale *secure trade lanes*³³ te voorzien voor de goederen die geregistreerd zijn in TRACES.
- Inzet van de *secure trade lanes* voor goederen onder transit, zowel in het VK als in de EU: hiermee wordt voorkomen dat goederen onder transit vast komen te staan.
- Vrijstelling van douaneaangifte voor zogenoemde *low value consignments* (verzendingen van goederen onder een bepaald bedrag, momenteel voorzien voor zendingen onder 150 euro³⁴), minstens te voorzien in een vereenvoudigde aangifte waardoor minder informatie moet worden aangegeven in vergelijking met een normale douaneaangifte, waarmee de last voor veel bedrijven verlicht kan worden.
- Een factuurverklaring waarbij de verzender verklaart dat de goederen preferentiële oorsprong hebben, in plaats van het opmaken van een EUR1-document, is momenteel alleen mogelijk als de waarde van de verzonden goederen onder de € 6.000 bedraagt³⁵. Deze waardegrens kan omhoog worden bijgesteld in de economische partnerschapsovereenkomst tussen de EU en het VK.
- Er dient te worden bekeken of er een onbeperkte geldigheidsduur van leveranciersverklaringen kan worden voorzien, waardoor bedrijven niet elk jaar opnieuw deze hoeven uit te geven.
- Indien het VK CEMT-vergunningen zal vragen voor Europese transporteurs, moeten voldoende vergunningen beschikbaar zijn en moeten deze snel worden uitgereikt aan de aanvragers.

3 Zorg dat de nieuwe handelsrelatie van kracht wordt op dag één na de transitieperiode

Indien het VK de EU aan het einde van de transitieperiode, in januari 2021, zou verlaten zonder dat er een vrijhandelsakkoord van kracht is, vallen we terug op handel met het VK als derde land onder het WTO-regime. Dit betekent dat de *Most Favoured Nation*-tarieven voorgesteld door het VK van toepassing zullen zijn. Volgens het tariefschema dat het VK op 8 oktober bij de WTO indiende, zouden invoerheffingen kunnen oplopen tot 60%. Fevia berekende dat 15% van onze exportproducten onderhevig zouden zijn aan invoerheffingen van gemiddeld 13,6%. Er loopt momenteel een consultatieprocedure rond de Britse MFN-tarieflijst. Fevia zal de impact van de herziene lijst op de export van voeding en dranken herberekening

zodra deze beschikbaar is. In ieder geval zullen door het feit dat de handelsketen zeer geïntegreerd is, met goederen die soms meerdere keren de grens overgaan voordat ze afgewerkt zijn, bedrijven aan beide kanten omvangrijke economische schade lijden als gevolg van tarieven.

Het uitblijven van een handelsakkoord heeft niet alleen de terugkeer van invoerheffingen en quota's tot gevolg, ook zullen niet-fiscale gevolgen (bijvoorbeeld verschillen in wetgeving en productstandaarden) de Britse markt effectief kunnen afsluiten voor Belgische exporteurs. Dit scenario moet absoluut vermeden worden.

Het kan evenwel niet de bedoeling zijn dat door tijdsdruk een minimaal en weinig ambitieus akkoord wordt overeengekomen. Evenmin is een gefaseerde onderhandeling en inwerkingtreding van een economisch partnerschapsovereenkomst aangewezen voor de rechtszekerheid, en de implementatie ervan. Het is noodzakelijk dat er een allesomvattend economisch partnerschapsovereenkomst wordt beklonken voordat de transitieperiode beëindigd wordt. Wanneer gedurende de transitieperiode geen akkoord wordt bereikt, is een verlenging van de transitieperiode noodzakelijk, zodat onze bedrijven zich maar één keer hoeven aan te passen aan de nieuw geldende regels en handelssituatie.

4 Zorg voor sensibilisering en vorming op maat van kmo's

Gezien de schaal van de veranderingen, is sensibilisering en vorming noodzakelijk, in de eerste plaats voor KMO's. Fevia rijkt hier de hand naar de bevoegde overheidsinstanties om dit -waar mogelijk samen met andere sectororganisaties- de bedrijven te informeren en bij te scholen.

Kennisopbouw is nodig rond het verkrijgen en het gebruik van vergunningen en vereenvoudigingen, zoals bvb. actieve veredeling, goedgekeurde laad-en losplaats, het stellen van een zekerheid. Ook is er nood aan vorming rond de drie heffingsgrondslagen bij invoer van goederen: classificatie, oorsprong en waarde. Tot slot dienen bedrijven zich te bekwamen in het gebruik van IT-systemen en platformen zoals PLDA, ICSMS, EMCS, IPAFFS, TRACES, NCTS en systemen voorzien in het werkprogramma van het Douanewetboek van de Unie.

5 Voorzie sociale maatregelen voor werkgevers om de negatieve impact op te vangen

Om de negatieve impact van de Brexit op te vangen zijn maatregelen nodig om het tijdelijk wegvallen van werk te overbruggen. Fevia vraagt een verlenging van de duur van tijdelijke werkloosheid voor arbeiders en bedienden, alsook een versnelling en vereenvoudiging van de procedure voor tijdelijke werkloosheid voor bedienden. Voor werkgevers die helaas niet meer in staat zijn om het wegvallen van werk te overbruggen, vragen we een ondersteuning in de kosten voor het plots moeten beëindigen van arbeidsovereenkomsten.

Fevia steunt de vraag van onze overheden naar een Brexit aanpassingsfonds op EU-niveau, dat de negatieve socio-economische gevolgen van de Brexit beperkt voor de meest getroffen EU regio's, alsook een tijdelijke flexibiliteit in het toepassen van staatssteunregels.

Noten

---

¹ Vandenbussche, H., *Sector-level analysis of the impact of Brexit on the EU-28*. KU Leuven, Faculty of Economics and Business, June 2019.

² Onze belangrijkste exportproducten naar het VK zijn: verwerkte groenten en fruit (o.a. diepvriesgroenten en - aardappelproducten), suiker en suikerwerk, graanbereidingen (o.a. koekjes), dranken (o.a. bieren), chocolade- en zuivelproducten, oliën en vetten, koffie en thee en vlees- en visproducten.

³ *The Customs (Tariff Quotas) (EU Exit) Regulations 2019*, gepubliceerd door het VK op 8 oktober 2019. Van de 114 voorziene quota's zijn er 75 *first-come-first-serve* quota's die gelden voor de EU, en 39 *license-managed* quota's die gelden voor de EU.

⁴ PROPOSAL FOR A REGULATION ON THE APPORTIONMENT OF TARIFF RATE QUOTAS IN THE WTO SCHEDULE OF THE UNION FOLLOWING THE WITHDRAWAL OF THE UNITED KINGDOM FROM THE UNION AMENDING COUNCIL REGULATION (EC) NO 32/2000.

⁵ Besluit 2013/94/EU van de Raad van 26 maart 2012 betreffende de sluiting van de Regionale Conventie betreffende de pan-Euro-mediterrane preferentiële oorsprongsregels, OJ L 54, 3.

⁶ Switzerland, Norway, Iceland and Liechtenstein, the Faroe Islands, Algeria, Egypt, Israel, Jordan, Lebanon, Morocco, Palestine, Syria, Tunisia, Turkey, Albania, Bosnia and Herzegovina, the Republic of North Macedonia, Montenegro, Serbia and Kosovo, the Republic of Moldova. .

⁷ *Proposal for a Council Decision on the position to be taken on behalf of the European Union within the Joint Committee established by the Regional Convention on pan-European-Mediterranean preferential rules of origin as regards the amendment of the Convention*, 14 October 2019, COM 2019/482.

⁸ Art. 10, Protocol on rules of origin and origin procedures, CETA.

⁹ Een voorbeeld hiervan in de TBT overeenkomst is dat "leden erop toezien dat technische voorschriften niet worden opgesteld, vastgesteld of toegepast met het oog op of met het oog op het creëren van onnodige belemmeringen voor de internationale handel" (Art. 2.2) en dat leden met elkaar overleggen wanneer ze een technisch voorstel voorbereiden of toepassen dat een aanzienlijk negatieve impact op de handelsstroom uit het land van een ander lid zou hebben (Art. 2.4), maar ook dat er geen verschil mag zijn in de conformiteitsbeoordeling van goederen uit het eigen land ten opzichte van goederen uit een ander land (geen voordeel verschaffen aan eigen producten, Art. 5.2).

¹⁰ Artikel 22.3 van de *Economic Partnership Agreement* tussen de EU en Japan: deze commissie heeft de volgende hoofdtaken: (a) evaluatie van de uitvoering en werking van dit hoofdstuk (7, *technical barriers to trade*); (b) het evalueren van de samenwerking bij de ontwikkeling en verbetering van technische voorschriften, normen en conformiteitsbeoordelingsprocedures als bedoeld in artikel 7.12; (c) het herzien van dit hoofdstuk in het licht van eventuele ontwikkelingen in het kader van het WTO-comité voor technische handelsbelemmeringen ingesteld bij artikel 13 van de TBT-overeenkomst, en, indien nodig, aanbevelingen voor wijzigingen van dit hoofdstuk opstellen; (d) het nemen van alle stappen die de partijen als behulpzaam kunnen beschouwen bij de uitvoering van dit hoofdstuk en de TBT-overeenkomst en bij het vergemakkelijken van de handel tussen de partijen; (e) het bespreken van alle aangelegenheden die onder dit hoofdstuk vallen, op verzoek van een partij; (f) het onmiddellijk aanpakken van een kwestie die een partij aan de orde stelt in verband met de ontwikkeling, vaststelling of toepassing van technische voorschriften, normen of conformiteitsbeoordelingsprocedures van de andere partij uit hoofde van dit hoofdstuk en de TBT-overeenkomst; (g) indien nodig, om de doelstellingen van dit hoofdstuk te bereiken, ad hoc technische werkgroepen voor de behandeling van specifieke kwesties of sectoren met het oog op het vinden van een oplossing; (h) uitwisseling van informatie over de werkzaamheden in regionale en multilaterale fora die zich bezighouden met activiteiten met betrekking tot technische voorschriften, normen en conformiteitsbeoordelingsprocedures en over de uitvoering en werking van dit hoofdstuk (Art. 7.13).

¹¹ Artikel 26.2 van CETA voorziet bijvoorbeeld commissies voor de handel in goederen, gezamenlijke douanesamenwerking, gezamenlijke management voor sanitaire en fytosanitaire maatregelen, voor reglementaire samenwerking en voor geografische indicaties.

De commissie voor de handel in goederen is bijvoorbeeld verantwoordelijk voor kwesties inzake de handel in goederen, tarieven, technische handelsbelemmeringen, en het Protocol betreffende de wederzijdse aanvaarding van de resultaten van conformiteitsbeoordeling en intellectuele eigendomsrechten met betrekking tot goederen. Op verzoek van een partij, of op verwijzing van het relevante gespecialiseerde comité, of bij het voorbereiden van een discussie in het

Gemengd Comité voor CETA, kan deze commissie ook kwesties behandelen op het gebied van oorsprongsregels, oorsprongsprocedures, douane- en handelsbevordering en grensmaatregelen, sanitaire en fytosanitaire maatregelen, overheidsopdrachten of samenwerking op regelgevingsgebied, als dit de oplossing van een kwestie vergemakkelijkt die anders niet kan worden opgelost door de relevante gespecialiseerde commissie.

De eigenlijke functie van de commissie voor de handel in goederen, zoals gespecificeerd in Artikel 2.13 van CETA, is de bevordering van de handel in goederen tussen de partijen, onder meer door overleg over het versnellen van de tariefafschaffing in het kader van deze overeenkomst en eventueel andere kwesties; het aanbevelen aan het Gemengd Comité voor CETA van een wijziging of aanvulling van enige bepaling van deze overeenkomst met betrekking tot het geharmoniseerde systeem; en het onmiddellijk aanpakken van kwesties in verband met het verkeer van goederen door de havens van binnenkomst van de partijen.

De gespecialiseerde commissies ontmoeten elkaar in principe één keer per jaar, maar extra vergaderingen kunnen worden aangevraagd.

¹² Deze raad brengt toezichthouders van zowel Amerikaanse als Canadese departementen met gezondheids-, veiligheids- en milieubeschermingsmandaten samen om te bekijken of onnodige verschillen tussen hun regelgevingskaders verminderd kunnen worden door middel van het vaststellen van bepaalde doelen, welke behaald zullen worden door specifiek voorziene werkstromen. Ook belanghebbenden, zoals de industrie, consumenten en ngo's, kunnen deelnemen in deze raad.

¹³ Andere waarnemende landen in beide fora zijn onder andere Zwitserland en Turkije.

¹⁴ In afwachting van een definitieve beslissing om lid van het orgaan te blijven, is het VK momenteel aangeduid als individueel lid. Andere volwaardige leden van CEN-CENELEC die geen EU-lidstaat zijn, zijn Noord-Macedonië, Servië, Turkije, IJsland, Noorwegen en Zwitserland. De nationale lidorganisaties van CEN-CENELEC hebben de verantwoordelijkheid om de Europese normen als nationale normen te implementeren, door middel van verspreiding van de Europese normen en het intrekken van eventuele tegenstrijdige nationale normen en standaarden.

¹⁵ Er is onder andere frequent technisch overleg tussen CEN en de International Organisation for Standardisation, die ook de ISO-standaarden publiceert.

¹⁶ Dit betreft een vereenvoudigde procedure voor het afgeven van bewijsstukken inzake oorsprong.

¹⁷ REX is de afkorting van *Registered Exporter* (Geregistreerde Exporteur). De oorsprong van goederen wordt door marktdeelnemers zelf aangegeven door middel van oorsprongsverklaringen. Om het recht te hebben een dergelijke oorsprongsverklaring op te stellen, moet een marktdeelnemer door zijn bevoegde autoriteiten in een database worden geregistreerd. De marktdeelnemer verkrijgt op deze manier de REX-status. De REX-status werd voor het eerst voorzien in het werkprogramma van het Douanewetboek van de Unie in 2014.

¹⁸ Hiermee wordt het concept van *Authorised Economic Operator* bedoeld. Dit concept is gebaseerd op het *Customs-to-Business-partnerschap* geïntroduceerd door de Werelddouaneorganisatie (WCO) en houdt in dat handelaren, die vrijwillig aan een aantal criteria voldoen, in nauwe samenwerking met de douaneautoriteiten werken om aan de gemeenschappelijke beveiligingsdoelstelling van de toeleveringsketen te waarborgen.

¹⁹ BusinessEurope, *The Future EU-UK Relations*, 6 februari 2020, p. 5.

²⁰ Er zijn wederzijdse erkenningprogramma's van AEO-bedrijven met Andorra, China, Japan, Noorwegen, de Verenigde Staten en Zwitserland. De voordelen voor AEO-bedrijven in het handelen met de voorgenoemde landen zijn onder andere minder douanecontroles en voorrang bij de inklaring van goederen.

²¹ BusinessEurope, *Brexit: The Customs Implications and Solutions*, 12 juni 2018, p. 12.

²² Dit opzet valt te vergelijken met een globalisatieaangifte.

²³ Onder andere Artikel 86, Artikel 202, Artikel 223 en Artikelen 256 tot 262 van de Verordening (EU) Nr. 952/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 9 oktober 2013 tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie, OJ L 269, 10/10/2013 ('Douanewetboek van de Unie'); Artikelen 72 tot 76, Artikel 176, Artikel 181, Artikelen 240 tot 243 van de Gedelegeerde Verordening 015/2446 van de Commissie van 28 juli 2015 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en de Raad met nadere regels betreffende een aantal bepalingen van het douanewetboek van de Unie, OJ L 343, 29/12/2015 ('Gedelegeerde Verordening van het Douanewetboek van de Unie'); Artikel 267, Artikelen 324 en 325 van de Uitvoeringsverordening (EU) 2015/2447 van de Commissie van 24 november 2015 houdende nadere uitvoeringsvoorschriften voor enkele bepalingen van Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie, OJ L 343, 29/12/2015 ('Uitvoeringsverordening van het Douanewetboek van de Unie').

²⁴ Verordening (EG) Nr. 765/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 9 juli 2008 tot vaststelling van de eisen inzake accreditatie en markttoezicht betreffende het verhandelen van producten en tot intrekking van Verordening (EEG) nr. 339/93, OJ L 218, 13/08/2008, p. 30.

²⁵ ICSMS bestaat uit zowel een gesloten als een openbare ruimte. Het gesloten gebied is voor het gebruik van officiële instanties zoals markttoezichtinstanties, douaneautoriteiten en de Europese Commissie. Het gesloten gebied bevat onder andere productinformatie, testresultaten, officiële maatregelen. Daarnaast is de openbare ruimte bedoeld voor consumenten en fabrikanten, waarbij rekening wordt gehouden met bescherming van data en privacy. De openbare ruimte bevat bijvoorbeeld officiële informatie over gevaarlijke producten, vrijwillige terugroepacties en berichten van fabrikanten die de aandacht vestigen op illegale kopieën, waardoor de consument snel betrouwbare informatie kan vinden over onveilige producten.

Per product worden aparte *Product Information* (PI) details opgenomen in het systeem nadat een monster van het product is geanalyseerd.

²⁶ Beschikking 1152/2003/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 juni 2003 betreffende geautomatiseerde verwerking van gegevens inzake het verkeer van en de controle op accijnsgoederen, 2003, OJ L 162,5

²⁷ Beschikking 292/2004/EG van de Commissie van 30 maart 2004 betreffende de toepassing van het Traces-systeem en tot wijziging van Beschikking 92/486/EEG, 2004, OJ L 94, 63.

²⁸ De vijf huidige certificaten die in TRACES kunnen worden geüpload zijn CHED-D (Gemeenschappelijk gezondheidsdocument voor binnenkomst voor levensmiddelen en diervoeders van niet-dierlijke oorsprong die bij hun binnenkomst in de Unie voldoen aan een van de maatregelen of voorwaarden als bedoeld in artikel 47, lid 1, onder d), e) of f) van Verordening (EU) 2017/625); COI (specifiek voor biologische producten); CHED-PP (Common Health Entry Document for plants, plant products and other objects referred to in Article 47(1) (c) to (f) of Regulation (EU) 2017/625 and Commission Implementing Regulation (EU) 2019/66); PHYTO (fytosanitaire producten die vallen onder Verordening 2016/2031); en FLEGT (gebaseerd op *Council Regulation (EC) No 2173/2005 of 20 December 2005 on the establishment of a FLEGT licensing scheme for imports of timber into the European Community*, 2005 OJ L 47.

²⁹ Chapter 1B (*Implementing Provisions*) van Appendix 5 (*Live animals, their semen, ova and embryos: border checks and inspection fees*) van Annex 11 van de *Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Zwitserse Confederatie over handel in landbouwproducten*.

³⁰ Uitvoeringsbesluit (EU) 2019/2151 van de Commissie van 13 december 2019 tot vaststelling van het werkprogramma voor de ontwikkeling en de uitrol van de elektronische systemen waarin het douanewetboek van de Unie voorziet, 2019 OJ L 325, 168.

³¹ Bijvoorbeeld informatie over de procedures om AEO- en REX-status te bekomen; hoe bedrijven best productclassificatie op aangiften kunnen aanpakken; het inlichten van bedrijven van de gevolgen van het aflopen van de transitieperiode voor BTW en accijnzen; het aanvragen en aanleveren van leveranciersverklaringen in functie van de oorsprongsbepaling.

³² Gebaseerd op het originele Sangatte Protocol tussen Frankrijk en het VK.

³³ Het VK maakt al onderdeel uit van een *smart and secure trade lanes* proefproject opgezet tussen het VK, Nederland, Frankrijk, Duitsland, Italië, Polen, Spanje, China en Hongkong.

³⁴ *Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/1143 van de Commissie van 14 maart 2019 tot wijziging van Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/2446 wat betreft de aangifte van bepaalde zendingen met een lage waarde*, OJ L 181, 05/07/2019

³⁵ Artikel 77, *Uitvoeringsverordening (EU) 2015/2447 VAN DE COMMISSIE van 24 november 2015 houdende nadere uitvoeringsvoorschriften voor enkele bepalingen van Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie*, OJ L 343, 29/12/2015.